

РЕШЕНИЕ

№ 163

гр. Стара Загора, 18.05.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – СТАРА ЗАГОРА, ПА ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на двадесети януари през две хиляди двадесет и шеста година в следния състав:

Председател: Мариана М. Мавродиева

Членове: Веселина К. Мишова
Орлин Н. Летов

при участието на секретаря Катерина Ив. Маджова като разгледа докладваното от Орлин Н. Летов Въззивно гражданско дело № 20255500500790 по описа за 2025 година

Производството е по реда на чл. 258 и сл. от ГПК.

С решение № 821/21.08.2025 г. по гр. д. № 1604/2024 г. на Районен съд – Стара Загора са отхвърлени като неоснователни предявените срещу Б. П. Р., Е. И. Р., А. И. Р. и А. М. Д. искове с правно основание чл. 124, ал. 1 ГПК за признаване за установено по отношение на ответниците, че ищецът е собственик на поземлен имот с идентификатор № 68850.301.230, находящ се в м. „Седми километър“, с площ от 500 кв.м., с трайно предназначение на територията: земеделска, начин на трайно ползване: друг вид трайно ползване, категория на земята: девета, при съседни имоти с идентификатор № 68850.301.208; 68850.301.142; 688.301.9503; 68850.301.905; 68850.301.246, който имот е придобит на основание давностно владение, осъществено в периода 1982-2023г. от наследодателя на ищеца, а след 2023 г. – от неговите наследници по закон.

Ищецът М. С. К. е подал въззивна жалба срещу първоинстанционното решение. Във въззивната жалба се твърди, че решението е неправилно поради противоречие с материалния закон, съществено нарушение на съдопроизводствените правила и необоснованост. Въззивникът сочи, че в нарушение на закона районният съд не е обсъдил направените от него възражения относно фактите, въз основа на които ответниците Б. Р., Е. Р. и А. Р. претендират право на собственост върху процесния имот. Съдът не е разгледал направеното оспорване на заповед № 289/19.02.2008 г. на кмета на

Община С.З. и констативен нотариален акт № 123, том. 2, рег. № 5719, н.д. № 162/2016 г. от 09.08.2016 г. на нотариус Р.Б. и не се е произнесъл по реда на косвения съдебен контрол относно снабдяването на наследниците на И.Р. с документ за собственост. Неправилно съдът е приел, че имот пл. № 142 е индивидуализиран с посочената по-горе заповед № 289/19.02.2008 г. Не е ясно защо, след като наследодателят И.Р. е подал заявление за трансформация на право на собственост върху имот в местността „Черният мост“, е издадена заповед на Община С.З. за имот в местността „Седми километър“ и то за имот, който е бил предоставен на друг ползвател – С.К.К.. Въззивникът сочи, че районният съд не е обсъдил представения по делото протокол № 29/23.03.2007 г. на комисията, назначена от кмета на община С.З., послужил като основание за издаване на оспорената заповед. Не е извършен и правилен анализ на събраните по делото свидетелски показания. В нарушение на съдопроизводствените правила районният съд е отказал да назначи повторна съдебно-техническа експертиза, която да установи кой имот е предоставен за ползване на С.К.К., кой имот е предоставен на И.И.Р., респ. възможно ли е съвпадението между двата имота. Жалбоподателят оспорва извода на вещото лице, че имот № 142 е бил предоставен на трима ползватели: С.К., М. Д. и И.Р., като твърди че ползватели са били единствено С.К. и М. Д.. По отношение на ответника А. М. Д. се твърди, че същият е закупил имота, знаейки, че праводателите му не са собственици, поради което е недобросъвестен владеец и не може да се ползва от предвидената в закона кратка придобивна давност. А. Д. не е прекъснал владението на С.К. и неговите наследници. Същото било спокойно, явно и необезпокоявано в периода от 2004 г. до 2024 г. и продължава към настоящия момент. Предвид изложеното, въззивникът моли за отмяна на първоинстанционното решение и за уважаване на исковете. Направено е искане за присъждане на съдебно-деловодни разноски.

В законоустановения срок въззиваемите А. М. Д., Е. И. Р., Б. П. Р. и А. И. Р. са подали писмени отговори, с които оспорват жалбата. Твърдят, че първоинстанционното решение е правилно и законосъобразно, поради което молят същото да бъде потвърдено. Направили са искания за присъждане на съдебно-деловодни разноски.

Съдът, като съобрази доводите на страните и събраните по делото доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, съгласно правилата на чл. 235, ал. 2 ГПК, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

Жалбата е подадена в срока по чл. 259, ал. 1 ГПК, поради което е допустима.

Съгласно чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта - в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата.

Първоинстанционното решение е валидно, но е недопустимо.

В подадената на 05.04.2024 г. искова молба се твърди, че ищците М. С.

К. и Ц. С. К. /същият е починал на *** г., като на негово място съдът е конституирал наследникът му по закон М. С. К./ са собственици на процесния недвижим имот на основание изтекла придобивна давност след осъществено от тях и от наследодателя им С.К.К. владение върху имота в периода от 1982 г. до датата на подаване на исковата молба. Изложени са твърдения, че при справка в АГКК ищците установили, че като собственик на имота било записано друго лице, а именно И.И.Р., поради което за тях е налице правен интерес от предявяване на положителен установителен иск за собственост срещу същото лице. С оглед на тези съображения в исковата молба е формулирано изрично искане да бъде признато за установено спрямо И.И.Р. /същият е посочен като ответник и в титулната част на исковата молба/, че М. С. К. и Ц. С. К. са собственици на имота.

След петитума на исковата молба ищците са изложили твърдения, че по данни на съседите на И.И.Р., същият е починал през 2021 г. В тази връзка ищците са поискали от съда издаване на съдебно удостоверение, въз основа на което да се снабдят с удостоверение за наследници на И.И.Р., за да насочат иска срещу тях. Посочено е, че към момента това е невъзможно поради липса на съответните данни.

С постановено по първоинстанционното дело разпореждане № 2574/09.04.2024 г. районният съд е оставил без движение исковата молба, като е указал на ищците да посочат ясно срещу кого се предявява искът – срещу И.И.Р. или срещу неговите наследници, както и да посочи техните имена и адреси, в случай че искът е насочен срещу тях. С разпореждането съдът е разпоредил да бъдат издадени исканите съдебни удостоверения, вкл. удостоверение за наследници, след внасяне на дължимата държавна такса.

Видно от представеното по делото удостоверение за наследници с изх. № 2351/25.04.2024 г, издадено от община С.З., И.И.Р. е починал на *** г., като след смъртта си същият е оставил за свои наследници по закон следните лица: Б. П. Р. /съпруга/; Е. И. Р. /дъщеря/ и А. И. Р. /дъщеря/.

На 26.04.2024 г., в изпълнение на дадените с разпореждане № 2574/09.04.2024 г. указания, ищците М. К. и Ц. К. са представили пред Районен съд – Стара Загора поправена искова молба. От нейното съдържание е видно, че лицата Б. П. Р., Е. И. Р. и А. И. Р. са посочени като ответници в титулната част на исковата молба, а в обстоятелствената част и петитума като ответник отново е посочен наследодателят И.И.Р..

С разпореждане № 3164/07.05.2024 г. първоинстанционният съд е приел, че исковата молба е редовна, а предявеният иск е допустим, поради което препис от исковата молба и уточняващата молба, заедно с приложенията следва да се изпрати на ответниците за писмен отговор в едномесечен срок от съобщението.

С молба от 04.06.2024 г., ищците са заявили, че на основание чл. 228, ал. 3 ГПК предявяват иска и срещу А. М. Д., който бил закупил имота от първоначалните ответници.

С определение № 1595/11.06.2024 г. Районен съд – Стара Загора е приел, че молбата следва да бъде уважена, а А. М. Д. следва да бъде конституиран като ответник по делото.

Впоследствие – на 21.08.2025 г., първоинстанционният съд е постановил крайния си акт по съществуващото на спора, като е отхвърлил като неоснователни предявените от М. С. К. против Б. П. Р., Е. И. Р., А. И. Р. и А. М. Д. установителни искове.

От изложеното по-горе е видно, че в случая първоначално посоченият от ищеца ответник е конкретно физическо лице, което е починало преди образуване на настоящото исково производство – исквата молба е подадена на 05.04.2024 г., а И.И.Р. е починал на *** г.

Съгласно разясненията, дадени в т. 2 от ТР № 1/09.07.2019 г. по тълк. д. № 1/2017 г. на ВКС, ОСГТК, процесуалната правоспособност е абсолютна процесуална предпоставка за възникването на правото на иск. Исково производство, при което посоченият в исквата молба ответник е починал преди предявяването на иска, е недопустимо и подлежи на прекратяване, поради начална липса на правоспособна страна, с която да се учреди валидно процесуално правоотношение. Смъртта прекратява съществуването на физическото лице като правен субект и слага край на неговата правоспособност. Отпадането на правоспособността по материалното право има за последица и липса на процесуална такава. Поради това, предявяването на иск срещу лице, което към този момент вече е починало /загубило материалната си правоспособност/, изключва изначално възникването на валидно процесуално правоотношение. В този случай не се касае за нередовност на исквата молба по смисъла на чл. 127 и чл. 128 ГПК, която може да бъде поправена по реда на чл. 129 ГПК, а до липса на първоначална процесуална легитимация на главна страна в процеса. Това обуславя и невъзможност процесът да продължи по реда на чл. 227 ГПК в лицето на правоприменниците, защото процесуалното правоприменство предполага страната да е починала в хода на процеса, при наличието на вече учредено с нея валидно процесуално правоотношение.

Ето защо настоящото исково производство, предвид липсата на процесуална легитимация на първоначалния ответник и невъзможност същият да бъде заместен в хода на процеса, се явява недопустимо. В случая не може да се приеме, че е налице нередовност на исквата молба, която може да бъде отстранена в това производство, доколкото в обстоятелствената част и в петитума на исквата молба ищецът е посочил конкретно физическо лице, срещу което се предявява искът, както и конкретен негов адрес /гр. С.З., ***/. От данните по делото е видно, че не е налице грешка в начина на изписване на името на ответника, не се касае за няколко лица с еднакви имена или за несъществуващо изобщо лице, индивидуализирано със сочените от ищеца имена, за да се приеме, че е налице поправима нередовност на исквата молба.

Предвид констатираната неправоподобност на първоначалния

ответник, съобразно разясненията на цитираното по-горе тълкувателно решение следва да се приеме, че в конкретния случай предявяването на иска не е довело до възникване на валидно процесуално правоотношение. Ето защо в случая не е било допустимо и изменението му по реда на чл. 228, ал. 3 ГПК чрез привличането на А. М. Д. като нов ответник, наред с неправилно конституираните в същото процесуално качество наследници на И.И.Р.. Приложението на чл. 228, ал. 3 ГПК е възможно при надлежно възникнало процесуално правоотношение и допустимо съдебно производство, каквото в случая не е налице. След като първоначалният иск е недопустим, цялото съдебно производство е опорочено и подлежи на прекратяване, което води до невъзможност искът да бъде насочен срещу нов ответник по реда на чл. 228, ал. 3 ГПК.

С оглед изложеното по-горе, Окръжен съд – Стара Загора намира, че произнасяйки се по така предявените искове районният съд е постановил недопустимо съдебно решение, поради което на основание чл. 270, ал. 3, изр. 1 ГПК същото следва да бъде обезсилено, а производството по делото следва да бъде прекратено.

При този изход на делото, на основание чл. 78, ал. 4 ГПК въззиваемите - ответници имат право да им бъдат присъдени направените по делото разноси както за въззивната инстанция, така и за първоинстанционното производство. Ето защо въззивникът М. С. К. следва да бъде осъден да заплати на въззиваемите – ответници сторените от тях разноси за първоинстанционното производство, както следва: 766,94 евро /1500 лева/ на Б. П. Р. и А. И. Р.; 511,29 евро /1000 лева/ на Е. И. Р. и 613,55 евро /1200 лева/ на А. М. Д.. За производството пред Окръжен съд – Стара Загора въззивникът следва да заплати на въззиваемите следните суми: 511,29 евро /1000 лева/ на Б. П. Р. и А. И. Р.; 511,29 евро /1000 лева/ на Е. И. Р. и 613,55 евро /1200 лева/ на А. М. Д..

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ОБЕЗСИЛВА изцяло като недопустимо решение № 821/21.08.2025 г. по гр. д. № 1604/2024 г. на Районен съд – Стара Загора, като **ПРЕКРАТЯВА** производството по делото.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 4 ГПК М. С. К., ЕГН *****, да заплати 766,94 евро на Б. П. Р., ЕГН *****, и А. И. Р., ЕГН *****; 511,29 евро на Е. И. Р., ЕГН *****, и 613,55 евро на А. М. Д., ЕГН *****, които суми представляват съдебни разноси за първоинстанционното производство, както и още 511,29 евро на Б. П. Р., ЕГН *****, и А. И. Р., ЕГН *****; 511,29 евро на Е. И. Р., ЕГН *****, и 613,55 евро на А. М. Д., ЕГН ***** – съдебни разноси за въззивното производство.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Върховния касационен съд

по реда на чл. 280 и сл. ГПК в 1-месечен срок от връчването му на страните.

ПРЕПИС от решението да се връчи на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____